

ki ga ni podrl prt, je dobil svoj zastavek dvojno. Od početa je pustil premeteni hazardist, da so nekateri dobili. K igri pa sta navzoče goste vabila dva dogovorjena tovariša, ki sta igrala in dobivala. Seveda so šli ti dobitki v skupno blagajno, vzpodbudili pa so nevedne navzoče, da so začeli pridno igrati. In zgodilo se je, da je ta čedna družba obrala večkrat naše ljudi po raznih krajih na prav občutne zneske. Ko so jih pripeljali v Ljubljeno, se je pa glavni obtoženec pri preiskavi zaničljivo nasmejaj, češ, kaj pa mi morete, jaz imam dovoljenje, da smem to igro igrati javno, samo da se javim na županstvu in da plačam takso. In res je pokazal hazardist dovoljenje notranjega ministrstva, da sme igrati to igro, samo da se javi in »zaplati takso.« To je vendar nekaj čudnega. Pri nas se navadna hazardna igra, ki je še vrh tega poštena, strogo kaznuje, tu pa se dovoli hazardna igra, ki omogoča brezmejno izkoriščanje našega prebivalstva v Sloveniji. — Taka igralnica je bila tudi do nedavno več tednov na mariborskem Glavnem trgu, pa jo je mestni magistrat konečno le prepovedal, ko je bilo več siromašnih ljudi obrano do sednje pare. Tudi mariborski slepar in hazardist se je skliceval na vladno dovoljenje za svojo »obrt.« Takih in podobnih sleparjev se klati še mnogo po deželi in zato — pozor!

Mladostni samomorilec. V Ljubljani stanuje v železniškem vagonu rodbina strojevodje Perhavec. Dne 17. t. m. se je mlajši sin Alojzij, ki je bil učenec 4. ljudskošolskega razreda, obesil. Fani si je zadržal zanko okrog vratu, stopil na stol, nato stol izpodmaknil in obvisel za vrh. Ko je dospela njegova mati v vagon, je bil fant že mrtev.

50letnica zagrebskega vseučilišča. Včeraj na Jožefovo je slavilo zagrebsko vseučilišče svojo 50letnico. Sestavil se je velik odbor, kateremu pripada tudi zagrebski nadškof dr. A. Bauer in veliko število najodličnejših osebnosti na Hrvaškem, ki bo zapolnil energično akcijo za zbiranje velikega narodnega darila za zagrebsko vseučilišče, da bo moglo dopolniti in izgraditi svoje znanstvene naprave. To akcijo bodo razširili tudi na Jugoslovane v Ameriki. Univerza sama pa bo izdala ob tej priliki krasen spominski almanah, ki bo obsegal poleg natančne zgodovine zagrebskega vseučilišča tudi najrazličnejša znanstvena dela hrvaških vseučiliških profesorjev. Po vsi Hrvaški so ta dan slovesno praznovali.

Strašen zločin 68letnega starca. Hudo je za ženo, če je mož ljubosumen, še slabše pa je pri tem, če je mož že zelo star. Če se starcev loti ljubosumnost, naravnost pobesni, kar nam dokazuje slučaj kmeta Jovana Tešiča iz Vinice na Hrvaškem. S svojo ženo, ki je kakih 20 let mlajša od njega, je živel dolgo časa v najlepšem miru in slogi. Ko pa je mož prekorajčil 60. leto, ga je začela mučiti ljubosumnost, ker je žena še vedno izgledala mlada ter so se možki radi ozirali za njo, dasi se ona za nje ni zmenila. Ljubosumnemu možu pa je bilo to dovolj, da je jel sumiti v njeno poštenost. Celih osem let jo je mučil s svojim sumničanjem, da je ženi že vse presedalo ter je nazadnje možu v resnici povedala, da ga je varala, samo da bi enkrat utihnil z večnim pikanjem in zbadanjem. To je po bilo seveda za ljubosumneža preveč, zgrabil je nož ter ga zasadel ženi v prsi. V smrtnem boju je žena možu povedala pravo resnico, da mu je bila vedno zvesta ter je bilo njeno priznanje nezvestobe zlagano z namenom, da bi že enkrat prenehal z ljubosumnostjo. Po tem priznanju je žena izdihnila in vse kesanje ter jokanje nesrečnega starca je bilo zastoj. Javil se je sam orožnikom ter skesano priznal svoj zločin.

Kako je s slavonskim razbojnikom Čarugo? Razbojnik Čaruga je še vedno s svojimi tovariši v verigah in v osijeških zaporih. Osiješko sodišče razglasa, da se bo začela glavna obravnava proti Čarugi in tovarišem kmalu po Veliki noči. Preiskovalno sodišče se sedaj ukvarja z izkopavanjem onih žrtv, katere je ustrelil Čaruga iz lastnih — tolovajskih vrst ter jih zagrebel v slavonskih gozdovih. Čaruga je sam na karti pokazal preiskovalnemu sodniku, kje je zakopan ta ali oni tolovaj njegove družbe, ki se je na ta ali oni način pregrešil proti predpisom roparske družbe in bil radi tega takoj na licu mesta ustreljen in pokopan.

Velika železniška nesreča. Dne 14. t. m. sta trčila na progji Niš—Knjaževac osebni in tovorni vlak. Pri tem se je več voz popolnoma zdrobilo. Strojvodja in kurjač osebnega vlaka sta bila ubita, 10 oseb je bilo težko ranjenih. Pri železniških nesrečah smo menda že dosegli žalostno prvenstvo na svetu, sramotno je pa to, da se že leta in leta govori o trahnelih železniških progah, a da vlada nič ne stori in da prometni minister samo železniške cene zvišuje ter železničarje stiska.

Prlek! Ali ste našli v kakem listu tako lepo opisano in opevano vašo ljubo Prlekijo kakor v »Našem domu«, št. 3. Opisal vam jo je živahno, resno in šaljivo, a vedno duhovito dr. Antonij Biserjanski. Če hočete brati svojo slavo, ki gre z »Našim domom« po celi Sloveniji in še med naše koroške in primorske slovenske brate, naročite si mesečnik »Naš dom« pri upravi »Našega doma« v Mariboru, Tiskarna sv. Cirila. Stane celotno samo 12.50 D. A hitro, ker naklada 3. štev. je pohaja.

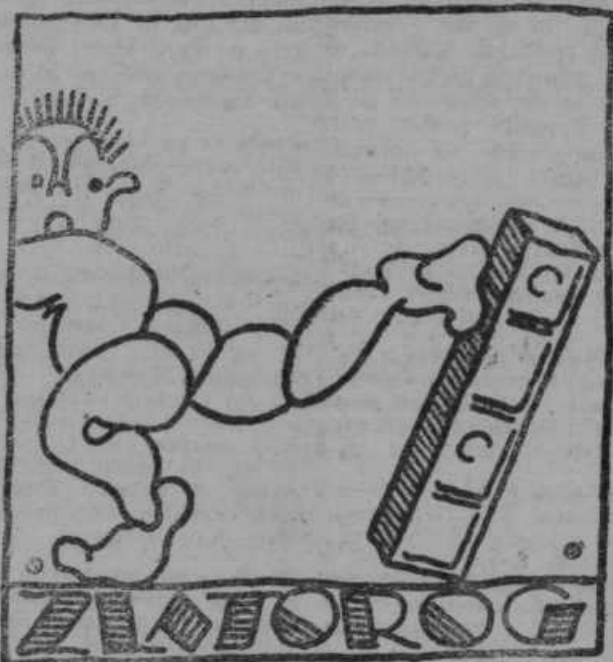
St. Ilj pod Turjakom. Pri g. Vrhnjaku v Pamečah se je v veseli družbi nabralo za tukajšnji orlovski odsek 185 D. Vsem darovalcem, posebno pa g. Vrhnjaku se odsek najtopleje zahvaljuje z željo: Bog vam povrni.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali 330 D na pogrebu veleč. g. Fr. Sal. Cizeja, duh. svetovalca in župnika v Smartnem pri Velenju zbrani duhovniki kot spomenico blagemu duhovniku.

Gostija Sipce—Repnik v Rajnkovcu je darovala Dijaški kuhinji v Mariboru 141.50 D. Pristréna hvala! Na gostiji Zorjan—Sulek v Frenkvcih pri Ormo-

žu se je nabralo za Dijaško kuhinjo 41 D. Pristréna hvala.

Iz Smartna pri Velenju. Pogrebci na pogrebu veleč. g. Cizeja v Smartnem so nabrali za Društveni dom 320 K mesto venca na grob pokojnega predsednika izobraževalnega društva v Smartnem pri Saleku. Istotako namesto venca na grob veleč. zlatomašnika g. Cizeja so darovali za Dijaško kuhinjo v Mariboru po 100 D gg. Josip in Marija Demšič ter Rihard Tischler v Velenju.

Prestrašen je zamorc popihal,
Ker mislil, da ga vrag naštrihal.
Po časnikih pa zdaj se bere,
Da »Zlatorog« zamorce pere!

Gospodarstvo.

VINSKI TRG.

V Sloveniji so cene neizpremenjene. Letnik 1922 se prodaja po 18 do 20 K, boljše blago od 22 do 24 K liter. Letnik 1923 od 22 do 25 K, boljše kakovosti pa po 24 do 28 K, sortirana vina od 30 do 36 K. Na Hrvaškem stane vino letnik 1922 12 do 14 K, mestoma tudi 14—18 K. Na zboru vinogradnikov v Zagrebu se je splošno opažalo, da še ne vemo ceniti dobrot posameznih vinarskih okolišev, ampak da še mečemo vse v en koš. Vse se sodi po »Maligand«, kakor da bi konje kupovali po kilogramu. Najslavnejša renka vina svetovnega slovesa nimajo n. pr. toliko maliganda, kakor kak boljši Banatčan in vendar se plačujejo stokrat dražje. V konjih in vinu se leži nekaj več, kakor samo teža. Precejšen del zalosnega položaja naše slovenskega vinogradništva leži morda v tem, da smo se požidovili na podlagi maliganda in da ne čuvamo dovolj lastnega tipa. — V Dalmaciji so vinske cene neizpremenjene. Beograd porabi precej vin iz okolice in cene so nekoliko poskočile. Oddaljeni kraji, ki še trpijo vsled neugodnih prometnih zvez, pa nimajo kupcev. Konsolidacija notranjega vinskega trga na podlagi zadrug spojena z natančno statistiko zvezano z ustvaritvijo tipa dotičnega vinskega okoliša je prvi pogoj za uspešen razvoj vinskega trga in za izvoz naših vin. Upajmo, da bo novo ustanovljeno društvo slovenskih vinogradnikov ščitilo vinogradnike in da ne postalo igrača v rokah veletrgovine. Naše odbornike v pokrajinski zvezi pa prosimo, da pazno zasledujejo te smernice v prid slovenskim vinogradnikom. V Avstriji stanejo vina letnika 1922 7000—13.000 aK, letnik 1923 9000—15.000 aK. Vinske cene so tam tudi po naši valuti mnogo višje nego pri nas. V Čehoslovaški stanejo navadna vina letnika 1922 4—5 aK, letnik 1923 5—7 aK. Na Madžarskem so vinske cene vsled padca valute silno poskočile. Vse hoče kupiti, a nikdo prodati. Najslabša vina stanejo 2000 mK, boljša 4000—6000 mK. — Splošno se govori, da so vinske trte kljub ostri in dolgotrajni zimi dobro prezimile, ker je les dozorel in je bilo tudi dovolj zemeljske vlage. Mrzlo vreme zavlačuje rez in kop, toda upajmo, da bo kmalu bolje.

Nevarnost uvoza italijanskih vin v naše kraje odstranjena. Na opetovano posredovanje poslanecv Jugoslovanskega kluba, naj vlada pri sklepanju trgovinskocarinske pogodbe z Italijo zaščiti naše vinogradnike in naj nikakor ne dovoli nikakega uvoza vina iz Italije v Jugoslavijo, je minister za trgovino izjavil dne 12. marca poslancu Zebotu, da naj bodo vinogradniki mirni, ker bo na italijansko vino tako visoka uvozna carina, da bo vsak uvoz tujega vina v naše kraje absolutno nemogoč.

Glede desetka pri prevzemanju posestev med živimi sorodniki, kakor tudi za slučaj smrti na številna vprašanja še enkrat sledeče pojasnilo: Ugodnost, da se desetek pri cenilni vrednosti do 2.000.000 kron ne plača, velja samo v slučajih, kadar oče (mati) umre in zapusti svoje premoženje otrokom. Ista ugodnost velja tudi za slučaj, ako otrok umre in zapusti svoje premoženje staršem. To velja pa samo za slučaje, ako so dotični umrli po 15. nov.1923. Samo v teh slučajih se ne plača nikakega desetka. Prvotni sklep, da veljajo te ugodnosti tudi za slučaj, ako umrje zakonski mož ali žena in tudi za slučaj, ko prevzemajo otroci posestev po živih starših, so Pašičevi vladinovi v finančnem ministrstvu kar na listino roko črtali.

Poslanca dr. Hohnjec in Zebot sta pri ministrstvu poljoprivrede posredovala, naj se da dirkalskemu dru-

štvu v Ljutomeru podpora za prirejanje dirk. Minister je obljubil, da bo nakazal primerno svoto.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 14. t. m. se je pripeljalo 191 svinj in 2 kozi, cene so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 225—250 din., 7—9 tednov stari 275—325 din., 3—4 mesce stari 500—650 din., 5—7 mescev stari 1000—1125 din., 8—10 mescev stari 1325—1500 din., 1 leto 1750—1850 din., 1 kg žive teže 17.50—21.25 din., 1 kg mrtve teže 25—27.50 din., koza komad 175—225 din.

Razmerje med cenami v Zagrebu in po drugih mestih Jugoslavije. Vzamimo mesto Zagreb kot podlago glede cen posameznih življenjskih potrebščin in z označbama + (več) in — (manj) bomo pokazali, kako so nekateri predmeti po drugih mestih naše države v primeri z zagrebskimi cenami dražje ali pa tudi cenejši. Govedina: Zagreb 26—30 din., Celje 24—26 (— 3), Maribor 22—27 (— 2), Novi Sad 24—27 (+ 3.50), Ljubljana 22—26 (— 4), Sarajevo 18—22 (— 8), Varaždin 23—24 (—4.50), Zemun 22—26 (— 4). Teletina: Zagreb 27—30, Celje 30—33 (+ 3), Maribor 25—28 (— 2), Novi Sad 30—32 (+ 3.50), Ljubljana 27—29 (— 0.50), Sarajevo 16—30 (— 5.50), Varaždin 24 (— 4.50), Zemun 24—28 (— 2.50). Svinjina: Zagreb 34.50, Celje 32.50 (— 2), Maribor 35 (+ 0.50), Novi Sad 37 (+ 2.50), Ljubljana 30—35 (— 0.50), Sarajevo 35—40 (+ 3), Varaždin 30 (— 4.50), Zemun 32 (— 2.50). Slanina: Zagreb 35; Celje 41 (+ 6), Maribor 37 (+ 2), Novi Sad 35, Ljubljana 35, Varaždin 37.50 (+ 2.50), Zemun 36 (+ 1), Salo: Zagreb 36.50, Celje 41.50, Maribor 39 (+ 2.50), Novi Sad 36 (— 0.50), Ljubljana 36 (— 2.50), Varaždin 42.50 (+ 6), Zemun 38 (+ 1.20). Mast: Zagreb 42.50, Celje 42, Maribor 39.50 (+ 2.50), Novi Sad 38 (— 4), Ljubljana 40 (— 2), Sarajevo 44 (+ 2), Varaždin 45 (+ 3), Zemun 40 (— 2). Mleko: Zagreb 3.75, Celje 1.50, Maribor 3.75, Novi Sad 3.75, Ljubljana 3.75, Sarajevo 5.50 (+ 2), Varaždin 3 (— 0.50), Zemun 4.50 (+ 1). Jajca: Zagreb 1.75, Celje 1.50, Maribor 1.75, Novi Sad 1.25, Ljubljana 1.25, Sarajevo 1.25, Varaždin 1, Zemun 2.25. Pižol: Zagreb 7, Celje 8, Maribor 6, Novi Sad 7.50, Ljubljana 7.50, Sarajevo 8.50, Varaždin 6, Zemun 8. — Krompir: Zagreb 1.75, Celje 1.50, Maribor 1.25, Novi Sad 3.50, Ljubljana 1.25, Sarajevo 2.75, Varaždin 1.25, Zemun 2.50 din.

Tržne cene za živila v Beogradu. Beograd, 13. marca. Naše bralce in bralke bo gotovo zanimalo, kake so sedaj cene raznim živilom in potrebščinam v Beogradu. Tu sta dva trga za živila: »Veliki« na Kalimegdanu in »Mali« v Njegoševi in Studeniški ulici. Zanimivo je, da so prodajalci glede cen več ali manj dogovorjeni. Posebni glasniki z velikega trga javijo cene na mali trg in obratno. Včeraj so bile cene sledeče: Goveje meso 1 kg 20 do 24 din., svinjsko meso 25 do 36 din., jagnječje 30 do 35 din., prekajeno svinjsko 38 do 45 din., telečje 22 do 26 din., slanina (špeh) 33 do 38 din., čista mast 40 do 42 din., goveji loj 22 do 26 din., ribe (somovina) 40 do 50 din., ribe (smič) 30 do 60 din., osnaženi piščanci 32 do 38 din., piščanci živi 1 par 40 do 60 din., purani 1 komad 120 do 150 din., 1 liter mleka 4 do 6 din., surovo maslo 1 kg 75 do 80 din., domači sir 1 kg 15 do 20 din., jajca 1 do 2 din., fižol 1 kg 8 do 12 din., krompir 2.50 do 3.50 din., jabolka 8 do 16 din., orehi 14 do 17 din., suhe slive 8 do 12 din., leča 10 do 12 din., pekméz 10 do 14 din., karfijol 22 do 26 d., rdeča pesa 4 do 6 din., koleraba 8 do 9 din., kisló zelje 5 do 6 din., zelje v glavah 4 do 5 din., hren 10 do 20 din., čebula 3 do 5 din., česenj 9 do 12 din., drobna čebula 12 do 14 din., redkev 4 do 6 din., rmeno korenje 3 do 4 din., špinača 10 do 14 din., koruza 3.50 do 4 din., pšenica 4 do 5 din., ječmen 4 do 5 din. —t.

ZITNI TRG.

V naši mlinski industriji je zavladala precej huda kriza, ki se čimdalje bolj občutno pozna na zitem trgu. Kmetje bi radi imeli za žito takoj denar, bančni kredit je pri nas zelo visok, mlinci pa tudi ne posedujejo dovolj gotovega denarja ter je mnogo podjetij ustavilo obrat. Izvoz še vedno ni mogoč. Izvoz koroze je prenehal vsled mogočne konkurence argentinskih izvoznikov. Italijanska moka konkurira z našo v lastni naši državi. Kljub temu pa v Bački in v Banatu cene ne popuščajo, celo poskočile so v zadnjem času za nekoliko par. Vzrok je, da kmetu vsled obče draginje ni mogoče žito ceneje dati, ako si hoče nakupiti ostale za življenje potrebne stvari. Cene žitu so približno sledeče:

Moka nularica v Bački 525—540 din., črna moka za kruh po 325—330 din.
Pšenica izkazuje izredno slab promet. V Bački se dobi po 330—340 din., v Slavoniji pa po 330—350 din.
Koruza se je v ceni očvrstila kljub prenehanju izvoza. Bačka koroza je po 247—250 din., slavonska in srem ska pa po 260—265 din.
Ječmen kupujejo le pivovarne in sicer po 325 din.
Oves slavonski 260, bosanski 250 din., postavljen na vagon.
Otrobi 100 kg 200 din.

ARBORIN.

Na našem sadnem drevju se pase od rane pomladi do pozne jeseni toliko raznih živalskih in rastlinskih zajedalcev, da ni čuda, ako so dobre sadne letine bolj redke in da je tudi ob navidez dobrih letinah razmeroma tako malo sadja, ki bi bilo brez madeža, kakršno edino ima vrednost v sadni trgovini. Zal, da se naši, sicer napredni sadjarji baš za zatiranje sadnih škodljivcev tako bore malo menijo. Kako vse drugače je v tem oziru v drugih sadjarskih deželah, kjer se porabi vsako leto v to svrho na vagone raznih sredstev in preizkušenih pripomočkov.
Zato pa opozarjamo vse sadjarje, da začnejo tudi v tem oziru napredovati, da ne drže rok križem, ko vidijo,

